

JAARREKENING 2022

STICHTING ATD VIERDE WERELD NEDERLAND

Mensenrechtenbeweging met de armsten

ATD
VIERDE WERELD

Wij geloven in een wereld zonder armoede en uitsluiting.

We geven een stem aan mensen die geen stem hebben. We zetten de kennis en de ervaring van de armsten in om samen de politiek en de samenleving te beïnvloeden.

Extreme armoede is een schending van de mensenrechten. Wij willen er voor zorgen dat iedereen deze mensenrechten krijgt.

De allerarmsten willen betrokken zijn bij de ontwikkeling, de uitvoering en de evaluatie van beleid voor een samenleving zonder uitsluiting. Hiervoor werken wij wereldwijd samen met alle mogelijke organisaties.

Stichting ATD Vierde Wereld Nederland
Regentesseplein 13, 2562 EV Den Haag
Postbankrekening: NL27INGB000275.22.00

www.atd-vierdewereld.nl

JAARREKENING 2022

INHOUD

Bladzijde

BESTUURSVERSLAG OVER DE FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN IN 2022

A	Naam en zetel van de Stichting	3
B	Het algemeen bestuur	3
C	Uitgangspunten	4
D	Activiteiten in Nederland	7
E	Personeel	9
F	Algemene onderwerpen	10
G	De exploitatie	11
H.	De activa op de staat van bezittingen en schulden en het beleggingsbeleid	14
I.	De passiva op de staat van bezittingen en schulden	14
J.	Werkzaamheden van het bestuur	16
K.	Vooruitzichten	16
L.	Goedkeuring jaarrekening 2022	17

JAARREKENING OVER 2022

1.1	Balans	18
1.2	Staat van Baten en Lasten	19
1.2.1	Baten	19
1.2.2	Bestedingen aan doelstellingen	19
1.2.3	Kosten werving baten	19
1.2.4	Kosten beheer en administratie	19
1.3	Toelichting waarderingsgrondslagen	20
1.3.1	Algemeen	20
1.3.2	Balans	20
1.3.3	Grondslagen bepaling overschotten en tekorten	20
1.4	Toelichting op de balans	21
1.4.1.1	Immateriële vaste activa	21
1.4.1.2	Materiële vaste activa	21
1.4.1.3	Vorderingen	21
1.4.1.4A	Beleggingen per fonds	21
1.4.1.4B	Beleggingen per risicogroep	21
1.4.1.5	Liquide middelen	22
1.4.2.1	Reserves en fondsen	22
1.4.2.2	Kortlopende schulden	23
1.5	Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	24
1.5.1	Baten uit eigen fondsenwerving	24
1.5.2	Giften	24
1.5.3	Subsidies	24
1.5.4	Baten beleggingen	24
1.5.5	Overige baten	24
2.0	Nadere specificaties van de baten en lasten	25
3.0	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	25
4.0	Doel en aard van de activiteiten	26
Bijlage 1:	Specificatie en verdeling van kosten naar bestemming	27
Bijlage 2:	Verantwoordingsverklaring	28
Bijlage 3:	Jaarprogramma 2023	30
Bijlage 4:	Begroting 2023	31

BESTUURSVERSLAG OVER DE FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN IN 2022

A. Naam en zetel van de stichting

Op 14 november 1971 nam Joseph Wresinski (1917-1988), Fransman, priester en de grondlegger van de internationale beweging ATD Vierde Wereld, samen met een groep Nederlanders het initiatief om de 'Stichting ATD Vierde Wereld Nederland' op te richten. Haar prioriteit is aandacht voor, betrokkenheid bij en zeggenschap voor de armste en meest vergeten mensen en gezinnen in onze samenleving.

De stichting ATD Vierde Wereld Nederland is gevestigd in de gemeente Den Haag en staat ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel van Haaglanden, onder nummer 41151492. De stichting is bij beschikking d.d. 9 september 2008 door de Belastingdienst (wederom) aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Bij brief van 2 november 2006 werd de stichting door de Inspecteur van belastingen tevens aangemerkt als instelling van sociale of culturele aard en daarmee vrijgesteld van de heffing van omzetbelasting, een en ander op basis van artikel 11, eerste lid, letter f, van de Wet op de omzetbelasting 1968 (het betreft een vernieuwing van de erkenning van 1995).

De stichting is door het Centraal Bureau Fondsenwerving te Amsterdam, een onafhankelijke stichting die toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen (in het vervolg met CBF afgekort), sinds het jaar 2000 erkend als 'Keurmerkhouders'. Sinds 2012 beschikt de stichting ATD Vierde Wereld Nederland over het CBF-Certificaat van wat nu Erkend Goed Doel wordt genoemd.

B. Het algemeen bestuur

Conform het gestelde in artikel 5 van de statuten van de stichting bestaat het bestuur uit een door het bestuur te bepalen aantal van tenminste 5 en ten hoogste 15 leden. Bestuursleden worden door het bestuur benoemd voor de tijd van drie jaar, met uitzondering van de secretaris-generaal van de internationale beweging ATD Vierde Wereld. Deze is ambtshalve lid van het bestuur. Ieder jaar treedt een derde van het aantal zitting hebbende bestuursleden af overeenkomstig een volgorde van aantreden, welke wordt bepaald door de volgorde van benoeming.

Op 31 december 2022 had het bestuur de volgende samenstelling:

Vicevoorzitter: dhr. A.L.J. Flapper aftredend in juni 2024

Secretaris: vacature

Penningmeester: dhr. A.L.J. Flapper aftredend in juni 2024

Leden: mevr. M. P. van Rijn aftredend in juni 2025

Dhr. L.N.D. Rijk aftredend in juni 2025

Dhr. B.P.C. Dabout aftredend in juni 2024

Dhr. B.P.C. Dabout is als algemeen secretaris van de internationale beweging op grond van artikel 5, lid 3 van de statuten van de stichting sinds september 2021 ambtshalve lid van het bestuur van de stichting. Hij wordt vertegenwoordigd door dhr. B. Luyts.

Tussen de bestuursleden bestaan geen nauwe familie- of daarmee vergelijkbare relaties. De bestuursleden vervullen geen nevenfuncties, die onverenigbaar zijn met hun bestuursfunctie en vervullen hun bestuurstaken onbezoldigd.

C. Uitgangspunten

'Ieder mens is een kans voor de mensheid.', aldus Joseph Wresinski, oprichter van ATD Vierde Wereld.

De stichting ATD Vierde Wereld streeft naar de verwezenlijking van alle mensenrechten in hun ondeelbaarheid voor alle mensen. Zij wil naast de armsten staan en opkomen voor hun gelijkwaardigheid en de samenleving zodanig beïnvloeden, dat de rechten van de armsten worden onderkend, gerespecteerd en gerealiseerd.

De stichting baseert zich volgens haar statuten op de fundamentele uitgangspunten van de internationale beweging ATD Vierde Wereld en met name:

'Ieder mens als zodanig heeft een fundamentele en onvervreembare waarde die zijn menselijke waardigheid uitmaakt. Welke zijn leef- of denkwijze, maatschappelijke of economische positie, of afstamming ook moge zijn, ieder mens – en met name de arme mens – behoudt geheel deze wezenlijke waarde die hem op één lijn stelt met alle andere mensen. Deze waarde verleent een ieder hetzelfde onvervreembare recht in vrijheid te handelen voor zijn eigen welzijn en dat van anderen. Waar mensen gedoemd zijn in armoede te leven, worden de rechten van de mens geschonden. Zich verenigen om die rechten te doen eerbiedigen is een dure plicht.'

De prioriteiten van de Internationale beweging ATD Vierde Wereld voor 2019-2024

In de wereld waarin we leven, zien we dat de situatie van de mensen en gezinnen in armoede heel moeilijk blijft, zowel de levensomstandigheden als de manier waarop zij behandeld worden. De Verenigde Naties stelt vast dat de honger in de wereld toeneemt. Armoede, klimaatveranderingen en conflicten leiden tot migratiestromen. De wereld organiseert zich opnieuw en sluit de armsten buiten. Grenzen worden gesloten tussen landen en barrières worden opgetrokken tussen wijken en gemeenschappen. Onverschilligheid en onwetendheid zijn een voedingsbodem voor vooroordelen en angsten. Zij wakkeren discriminatie en een populistisch discours aan.

Tegelijkertijd komen overal ter wereld mensen in beweging, met burgerinitiatieven, om nieuwe denkrichtingen en alternatieven te zoeken. De campagne 'Stop armoede', geïnitieerd door ATD Vierde Wereld in 2017, heeft geleid tot vele initiatieven, geïnspireerd door respect voor de gelijkwaardigheid van alle mensen. Mensen weigeren anderen in de steek te laten en zoeken een gezamenlijke plek om te leven en te werken. Jongeren uit verschillende milieus ontmoeten elkaar. Academics en mensen in armoede delen hun kennis en voegen het samen. Onderzoekers analyseren het gedachtegoed van Joseph Wresinski en jongeren hebben het ontdekt als inspiratiebron.

In 2015 heeft de internationale gemeenschap de '2030 Agenda' aangenomen voor: 'Sustainable Development Goals' (Duurzame Ontwikkelingsdoelen). In deze Agenda naar 2030 staat het uitbannen van armoede – in alle vormen en overal – waarbij niemand wordt achtergelaten, centraal. De internationale beweging heeft veel geïnvesteerd om deze prioriteit te doen opnemen in deze nieuwe internationale agenda, waarin de landen een gezamenlijk plan hebben aangenomen voor de komende vijftien jaar. Onze stem is gehoord, maar we weten dat 'niemand achterlaten' een veeleisende ambitie is waarvoor ieders steun nodig is.

Voor de jaren 2019-2024 heeft de Internationale beweging ATD Vierde Wereld als haar belangrijkste koers en oriëntatie bepaald: 'Niemand achterlaten.'

'Niemand achterlaten' of 'Iedereen mee' is de oproep (die uiteindelijk ook in de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties is opgenomen) van hen die zich elke dag verzetten tegen armoede en die weigeren om de meest uitgeputte mensen in de steek te laten. Zij leren ons de voorwaarden voor duurzame vrede.

Voor ons wil '*Niemand achterlaten*' zeggen: de mensen bereiken die het meest uitgesloten zijn en verwaarloosd worden. Met hen willen we nauwe en vertrouwensrelaties opbouwen, een langdurige betrokkenheid aangaan, zodat hun stem in de samenleving gehoord wordt en zij daar een erkende plaats hebben. Zo zij dat wensen, kunnen ze ook een actieve rol binnen de beweging op zich nemen. Dit is het fundament waardoor mensen in armoede hun schaamte kunnen overwinnen en zich veilig voelen om hun leven met anderen in handen te nemen. Dit is het houvast om samen te durven geloven in het slagen van onze projecten, zowel onze dagelijkse activiteiten als het einddoel: het uitbannen van extreme armoede als noodlot. De beweging brengt dit al 60 jaar in praktijk. Zo verandert de sfeer in de wijken, ervaren bewoners samen solidariteit, trots en broederschap. Mensen weten zin te geven aan hun leven. Officiële instanties staan meer open voor dialoog en gaan hun manier van werken veranderen.

De beweging ATD Vierde Wereld aanbieden...

De beweging aanbieden is ten eerste: ons voorstellen aan wie we tegenkomen. We moeten leren te zeggen wie we zijn en waar we voor staan.

De beweging wil mensen aanbieden om deel uit te maken van een volk in beweging.

Het gaat erom te bereiken dat mensen geen schaamte meer hebben om arm te zijn en trots kunnen zijn om deel uit te maken van een beweging tegen armoede.

De beweging wil aan mensen in armoede aanbieden deel uit te maken van een strijd waarin zij nodig zijn. Zij hebben de ervaring die maakt dat zij deskundigen kunnen zijn op dit terrein.

Aan iedereen – families en individuen – stellen we voor zich aan te sluiten bij deze strijd, op allerlei manieren: door ontmoetingen, vieringen, acties van de beweging, etc. Alles is mogelijk. "Wij zijn een volk dat de strijd is aangegaan", zegt Marie Jahrling, actief lid van de beweging in Frankrijk. Bij deze koers horen vier prioriteiten, waaraan, afhankelijk van de situatie en context, groepen van ATD Vierde Wereld overal, ook in Nederland, de nodige aandacht schenken en zo mogelijk uitvoering geven.

1 – De intelligentie en kennis van iedereen gebruiken om samen een antwoord te zoeken voor de uitdagingen die zich op wereldniveau voordoen

Geconfronteerd met uitdagingen zoals nooit tevoren, heeft de mensheid behoefte aan de intelligentie van iedereen om samen op weg te gaan naar een samenleving zonder uitsluiting, zonder de macht van de één over de ander en zonder de uitputting van de natuurlijke rijkdommen van de aarde.

Onze middelen hiervoor zijn volksuniversiteiten, forumbijeenkomsten, landelijke en lokale werkgroepen, waar mensen die schrijnende armoede ervaren, samen met anderen ontdekken dat ze kennis en ervaring hebben die een weerklank vindt bij anderen en die mensen kan mobiliseren.

Steeds meer doet de beweging daarvoor een beroep op de door ATD Vierde Wereld ontwikkelde methodiek van 'kruisbestuiving van kennis en ervaring', in het Engels '*Merging of knowledge*'. De afgelopen jaren is daar internationaal steeds meer ervaring mee op gedaan. Voorbeelden daarvan zijn: de evaluatie van de impact van de Millennium-doelstellingen; het participatief onderzoek: 'Armoede is geweld, de stilte breken, op zoek gaan naar vrede'; het onderzoek/actieplan: 'Op zoek naar onze geschiedenis voor de toekomst van onze kinderen' in Zwitserland; en bij het internationaal onderzoek naar de verborgen dimensies van de armoede.

Voor wat ATD Vierde Wereld Nederland betreft, willen we:

- Experimenten uitvoeren met de methodiek van de *'Merging of knowledge'* en het bijbehorende werkmateriaal in verschillende talen beschikbaar stellen.
- Ons vertrouwd maken met de materie en de resultaten van het onderzoek naar de verborgen dimensies van de armoede, en deze met onze actieve leden in Nederland verder verdiepen en verspreiden (zie blad *Vierde Wereld* van september 2019).

2 – Actie voor onderwijs dat de talenten van ieder individu benut

De 'Duurzame Ontwikkelingsdoelen' staan voor kwalitatief goed onderwijs voor iedereen. Dit streven komt overeen met de verlangens van de gezinnen over de hele wereld die het meest getroffen worden door armoede. Het gaat om kinderen die geen toegang hebben tot school of die worden uitgesloten van school voordat zij een basisleesniveau hebben bereikt. Ze willen dat hun kinderen en jongeren toegang hebben tot kennis, hun potenties ontwikkelen en de middelen hebben om mee te doen met het bouwen aan de toekomst.

De laatste jaren is het accent gelegd op de kwaliteit van onze eigen acties (jonge kinderen, straatbibliotheken, creatieve ateliers, vormingscycli voor sociale en culturele bemiddeling, enz.) of in partnerschappen met actoren of denkers uit de onderwijswereld. Het internationaal seminar 'Iedereen kan leren als...' stelt ons in staat om de grote lijnen voor acties uit te zetten, om te kunnen voldoen aan de verwachtingen van de gezinnen.

In de komende jaren zal de internationale beweging de straatbibliotheken en andere informele educatieve activiteiten verder ontwikkelen, ontmoetingsplaatsen creëren, studieprojecten opzetten en training tools ontwikkelen.

De actie in Nederland zal hierbij aansluiten:

- De kennis in kaart brengen die in het gezin en in de gemeenschap aan kinderen wordt doorgegeven en bekijken hoe dit de kennis kan aanvullen die wordt overgebracht op school.
- De ouders doen erkennen als onmisbare actoren en partners voor het succes van het onderwijs aan hun kinderen.
- Bruggen bouwen tussen gezinnen, gemeenschappen en scholen om het recht op kwalitatief goed onderwijs in de praktijk te brengen.
- Samenwerking tussen leerlingen stimuleren in plaats van competitie aan te wakkeren. Samen opkomen tegen discriminatie. Vriendschap promoten via de activiteiten van het Tapori kindernetwerk van ATD Vierde Wereld.
- Onszelf en de begeleiders van onze activiteiten trainen.
- Onze ervaringen en successen delen.

3 – Een economie voorstaan die respect heeft voor mens en aarde

De inspanningen van mensen in extreme armoede blijven vaak onzichtbaar voor anderen. Sommigen worden in een positie gedwongen waarin zij beschouwd worden als nutteloos en inactief. Anderen ondergaan een concurrentiestrijd met werkende armen, nog anderen doen uitputtend werk dat hen niet eens in staat stelt om in het levensonderhoud van hun gezin te voorzien. Een mondiale context van klimaatverandering, van rooibouw en privatisering van gemeenschappelijke grondstoffen en goederen die de natuur uitputten, vernietigt onze leefomgeving en verslechtert de relaties tussen mensen.

De beweging ATD Vierde Wereld staat in contact met mensen in extreme armoede die op allerlei manieren buitengesloten worden van zinvolle sociale en economische activiteiten. Als antwoord op die uitsluiting heeft ze op verschillende plaatsen in de wereld economische en

gemeenschaps-projecten opgezet. Enkele voorbeelden daarvan zijn de actie om sanitaire voorzieningen aan te leggen in een buurtgemeenschap in Madagaskar, het spaarproject 'Sulong' in de Filipijnen, het experiment 'Territoire zéro chômeur de longue durée' in Frankrijk (In 2016 zijn door het Franse Ministerie van Arbeid 10 gebieden aangewezen waar projecten opgezet worden zodat daar niemand langdurig werkloos hoeft te zijn).

Ook in Nederland worden mensen met de minste opleidingen hoe langer hoe meer van een normale werksituatie verdrongen. Ze worden vaak in situaties geplaatst die dicht tegen gedwongen arbeid aanliggen en mogen zich ook niet voor anderen, burens, familieleden of vrienden nuttig maken. Mogelijkheden tot onderlinge saamenhorigheid zijn hen praktisch verboden.

In Nederland zien wij de volgende aandachtspunten:

- Een betere kennis vergaren van initiatieven die mensen in grote armoede nemen om voor hun gezin te kunnen zorgen, om hun omgeving te beschermen en om de inspanningen van de samenleving te ondersteunen.
- Onze kennis en kunde op het vlak van acties voor een humane en solidaire economie delen. Ontmoetingen organiseren en bondgenootschappen met partnerorganisaties sluiten om onze initiatieven in perspectief te plaatsen en van hun initiatieven te leren.

4 – De Beweging uitbouwen in het licht van duurzaam engagement

Binnen ATD Vierde Wereld willen we ons blijven inzetten om het gedachtegoed van Joseph Wresinski uit te diepen en uit te dragen. Zijn nalatenschap kan ons kracht en inzichten geven om samen in te zetten om schrijnende armoede uit te bannen. We willen anderen gelegenheid geven om deze figuur, waarin mensen in armoede zich kunnen herkennen, beter te leren kennen. Tijdens het internationaal colloquium '*Opnieuw nadenken over onze wereld vanuit het perspectief van armoede*', met Joseph Wresinski' in Cerisy-la-Salle, hebben academici uit verschillende disciplines en leden van de Beweging de actualiteit van het denken van Joseph Wresinski bevestigd.

In Nederland willen we hierop voortbouwen.

- Het gedachtegoed van Joseph Wresinski verder verspreiden, uitdiepen en delen, bijvoorbeeld via de reeks Vierde Wereld Verkenningen.
- Netwerken van nieuwe vrienden (sympathisanten) creëren en op zoek gaan naar nieuwe donateurs.
- Jongeren die op zoek zijn naar een ideaal en zich daarvoor daadwerkelijk willen inzetten, aanspreken om zich aan te sluiten bij al degenen die zich inzetten tegen schrijnende armoede.
- Inspanningen verrichten om mensen uit te nodigen vrijwillig te worden en hen op te leiden.
- Mensen uit alle milieus oproepen om zich actief in te zetten binnen de beweging
- Actieve leden van de Beweging mogelijkheden bieden om de inzet van andere leden elders in de wereld te ontdekken, in het bijzonder via nationale, Europese en internationale ontmoetingen.

D. Activiteiten in Nederland

Heel 2022 had het **Nationaal Team** dezelfde samenstelling als bij de start in augustus 2020: 3 medestanders en een voorvechter, alle 4 al tientallen jaren betrokken bij ATD. De leden

van het team wonen ver uit elkaar en werken veel per telefoon, mail en video-ontmoetingen per Zoom. Zij zijn samen verantwoordelijk voor alle initiatieven van binnenuit en van buitenaf die met de beweging ondernomen worden, alsmede de administratieve en deels financiële zaken die daaruit voortvloeien.

Vanuit het **Landelijk Centrum** in Den Haag zijn de gebruikelijke activiteiten doorgegaan die betrekking hebben op de ledenadministratie, postverwerking, financiën inclusief fondswerving, boek- en kaartverkoop. De verzendingen van brieven aan leden en het uitbrengen van een Kwartaalblad en Vierde Wereld Verkenningen.

De samenwerking met de Mini-maatschappij, om een laagdrempelige inloop aan het Regentesseplein te realiseren, is positief geweest maar vanwege onvoldoende aanloop door hen stopgezet per mei 2022. ATD had niet voldoende mensen lokaal inzetbaar om dit zelfstandig voort te zetten.

Het **ontmoetingscentrum 't Zwervel** blijft onze belangrijke basis voor de opbouw van de beweging. In 2022 stond het uitbrengen van het **boek *Recht op bescherming van het gezin*** centraal, over het uithuisplaatsen van kinderen vanwege omstandigheden die door langdurige armoede worden veroorzaakt. Er verschenen artikelen o.a. in het Brabants Dagblad, een citaat in de Volkskrant (citaat), een wijkblad uit Oss, parochieblad Andreasparchie Heerlen, de Inkijk en de Reklamix Olst-Wijhe.

Een overzicht van de belangrijkste activiteiten rond het boek:

16-18 maart 2022	met 11 personen (meeste in armoede) samenvatting lezen en bespreken
15 mei 2022	Boekpresentatie met uitgever en 40 genodigden (op tZwervel)
24 mei 2022	Boekaanbieding staatssecretaris Jeugdzorg op ministerie VWS
mei, juli 2022	Presentaties in Oss kenniskringen
8 juni 2022	Video-ontmoeting ivm Nederlandse plan Kindergarantie (Europees)
8-11 sept 2022	Europese sessie Burgerdialoog 2 deelnemers, inbreng nav het boek
26 sept 2022	Presentatie aan regiogemeenten Eindhoven, 40 boeken verspreid
17 nov 2022	Presentatie Oudewater/Woerden met vervolgtraject theatervoorstelling <i>Zie de mens</i> door WresinskiCultuurstichting
19 dec 2022	Presentatie bij Armoedecoalitie Utrecht

In maart boden we plek aan zo'n 35 Europese jongeren van ATD Vierde Wereld om een grote zomerbijeenkomst in het internationale centrum (Frankrijk) voor te bereiden.

Een klusdag werd in april 2022 uitgevoerd in samenwerking met Rotary Raalte. In mei boden we gelegenheid aan de Europese groepen van Catholic Workers om ATD op 't Zwervel te leren kennen en andersom. Zij waren met 40 personen 5 dagen aanwezig met hun eigen programma, waar ook enkele personen van ATD aan deelnamen en onze beweging presenteerden.

In de zomer hadden de groepen uit Emmen en Heerlen een gezamenlijke ontmoeting en creatieve activiteiten, waarna de groep Heerlen de boerderij een grote schoonmaakbeurt gaf. In augustus kwamen 3 gezinnen en enkele alleenstaanden een (korte) week van ontspanning en solidariteit beleven; enkele volwassenen waren als kind eerder op de boerderij op vakantie geweest.

In september werd de jaarlijkse landelijke ontmoetingsdag gehouden met vooraf een week van voorbereiding door diverse mensen uit het land. Er was tijdens het jaar gewerkt aan PR materiaal dat alle 80 deelnemers mee kregen in een ATD-tasje.

De landelijke viering van **17 oktober, Werelddag van Verzet tegen extreme armoede**, vond op zondag 16 oktober plaats in Nijmegen (bij citaat Wresinski in de Muur van Vrede, Titus Brandsma Memorial) en werd bezocht door ongeveer 30 mensen uit het zuiden en de regio. Daarnaast waren er bijeenkomsten in Heerlen, Utrecht, op 't Zwervel en bij diverse andere organisaties in het land.

De **jongerengroep** (5-7 personen) had veelal per Skype contact met elkaar, maar konden elkaar ook meerdere malen live ontmoeten op 't Zwervel om aan een eigen jongerenplek te werken in het voorhuis van de boerderij. Drie jongeren namen deel aan de grote Europese bijeenkomst in juli nabij Parijs (4 dagen met 300 deelnemers) en vonden daar veel inspiratie. De jongeren beheren een eigen Facebook pagina en schrijven elk kwartaal in het Vierde Wereldblad.

Er zijn met name (onderlinge) contacten in Heerlen, Emmen, Amersfoort, Apeldoorn, Oss, Den Haag en Zoetermeer. In Heerlen (wekelijks) en Emmen (per 6 weken) komen vaste groepen met regelmaat bijeen om elkaar persoonlijk te ondersteunen en bij te dragen aan ATD-activiteiten. Er zijn 2 leesgroepjes die samen een ATD-boek (Zwolle) of teksten van Wresinski (Nijmegen) lezen en bespreken. In diverse steden wordt deelgenomen aan lokale armoedecoalitie, adviesraad, diaconie, conferenties e.d.

De **verbindingsgroep** met mensen uit deze plaatsen kwam in februari en juni een dag bijeen om samen na te denken over een langere termijn programmering en doelen voor ATD Nederland. In augustus en december werd een breder vervolg gehouden met bestuur, voorvechters en medestanders om te komen tot een gezamenlijk plan voor 2023 en verder. Tussendoor vonden er ook intensieve onderhoudswerkzaamheden plaats zoals het vervangen van veel energieverbruikende lampen en elektrische bekabeling op het terrein, waardoor het tijdelijk minder toegankelijk en bruikbaar was.

Een medestander stuurt maandelijks een document ter vorming en inspiratie aan een kleine groep actief betrokkenen. De digitale Nieuwsflits wordt drie keer per jaar naar zo'n 100 personen verstuurd.

In de loop van 2022 zijn 4 bij ATD betrokken personen overleden, waarbij het nationaal team tijd en aandacht heeft gegeven aan nabestaanden en enkele keren ook intensief betrokken was bij het organiseren van de uitvaart.

Leden van het Nationaal Team en anderen hebben deelgenomen aan Europese bijeenkomsten, **wereldwijde of Europese Zoom-sessies** en overleg met Team Europa.

E. Personeel

Vanuit Team Europa wordt er gewerkt aan een meer eenduidige visie en uitvoering rond de diverse vormen waarin mensen binnen ATD actief kunnen worden en verantwoordelijkheid nemen, betaald en onbetaald. Er is wereldwijd een afname van het aantal fulltime en lange termijn beschikbare personen en onder jongeren een behoefte hun inzet anders vorm te kunnen geven. Het Nationaal Team Nederland (zonder volontairs) heeft daarover gesprekken gevoerd.

1. Internationaal Volontariaat

Er zijn in Nederland 3 gepensioneerde leden van het internationale volontariaat. Eén Nederlandse volontair is werkzaam voor de internationale beweging in het buitenland, per eind 2022 als gepensioneerde.

2. Buitenlandse volontairs in Nederland werkzaam

Er waren in 2022 geen buitenlandse volontairs werkzaam in Nederland.

3. Stagiairs

In 2022 waren er geen stagiairs omdat er geen vaste teams voor begeleiding aanwezig zijn op de locaties van ATD.

4. Overige, gesalarieerde medewerkers

Vanuit het Landelijk Centrum werken op betaalde basis een administratief medewerkster (8 uur per week) en fondsenwerver (8 uur per week, korte tijd 16 uur). Eén lid van het Nationaal Team is in dienst voor 24 uur per week en werkt op diverse plekken. Op 't Zwervel in Wijhe werkte tot het eind van het jaar een medestandster 26 betaalde uren voor sociale media, jongeren en coördinerende taken voor de locatie.

5. Medestanders en voorvechters (eigen ervaring in armoede)

Diverse actieve leden werkten belangeloos mee aan de realisatie van de doelstellingen van de beweging in Nederland. Ze zetten zich op uiteenlopende wijzen in binnen de verschillende activiteiten (o.a. werkzaamheden bestuur, groot onderhoud van de gebouwen, lokale groepen, publicatie recht op gezinsleven, vertaling publicaties, administratieve ondersteuning, klusdagen en schoonmaak, de organisatie van 17 oktober de Werelddag van Verzet tegen extreme armoede, huisbezoeken en contacten onderhouden). Ook in de samenleving zijn zij op diverse plekken actief met het gedachtengoed van ATD Vierde Wereld.

F. Algemene onderwerpen

1. CBF

In 2012 is een aanvraag ingediend om het CBF-Keurmerk voor Grote Goede Doelen om te zetten in het CBF-Certificaat voor Kleine Goede Doelen, welke is gehonoreerd.

We hebben in 2015 geanticipeerd op de veranderingen bij het CBF per 1 januari 2016 die inhouden dat het keurmerkstelsel wordt vervangen door een erkenningstelsel. Hierdoor voldoen wij ook aan de eisen voor erkenning als fondsenwervende instelling waarvan de som der baten niet groter is dan € 500.000 per jaar en die langer dan drie jaar actief is in Nederland.

De (tussentijdse) toetsing 2021 door het Centraal Bureau Fondsenwerving gaf geen aanleiding tot aanvullende opmerkingen of vragen, wat betekent dat we voldoen aan de kwaliteitseisen voor een Erkend Goed Doel.

2. Ethiek van fondsenwerving en financieel beleid

- ATD Vierde Wereld is een internationale mensenrechtenbeweging met en voor de armste en meest uitgesloten mensen, mannen, vrouwen, kinderen, gezinnen. *"In het verzet tegen armoede en sociale uitsluiting is ieder mens belangrijk"*, aldus Joseph Wresinski (1917-1988), oprichter van de internationale beweging. Voornaamste bron van inkomsten en het grootste kapitaal is de onbezoldigde inzet van veel vrijwilligers.
- De beweging ATD Vierde Wereld Nederland laat geen dure campagnes uitvoeren om nieuwe leden, vrienden of donateurs aan te trekken. Ze betaalt geen reclamebureaus om haar brieven of boodschappen op te stellen. Ze houdt informatieverstrekking in eigen beheer.
- De beweging gebruikt namen en adressen van haar leden, vrienden en donateurs voor eigen gebruik (kwartaalblad, nieuwsbrieven, plaatselijke activiteiten, uitnodigingen). Ze verstrekt de namen en adressen niet aan derden.
- De volontairs zijn allen lid van het internationaal vrijwilligerschap van ATD Vierde Wereld. Zij ontvangen allen hetzelfde minimuminkomen ongeacht opleidingsniveau,

verantwoordelijkheid, arbeidsverleden of ervaring. Er wordt wel rekening gehouden met de gezinssituatie of met bijzondere omstandigheden en met de levensstandaard van het land waar zij werken. Met ingang van 1 augustus 2020 is een nieuw Nationaal Team werkzaam; een van de leden werkt op basis van een salaris dat in hoogte vergelijkbaar is met dat van vrijwilligers.

- Leden van het bestuur werken belangeloos.
- Twee medewerkers bezetten parttime posities die specifieke vakkundigheid en continuïteit vereisen. Zij werken voor algemeen gebruikelijke arbeidsvoorwaarden (cao Sociaal Werk).
- De beweging besteedt giften en andere inkomsten grotendeels aan haar eigen activiteiten in Nederland. Jaarlijks stelt ze een begroting van baten en lasten op. Wanneer mensen een bijdrage geven voor een bepaald doel wordt hun gift voor die bestemming gebruikt. Over bestemde giften wordt apart verantwoording afgelegd.
- Op bescheiden schaal en afgestemd op concrete situaties draagt de beweging bij aan activiteiten en projecten van de internationale beweging elders in de wereld. In de meeste gevallen betreft dat bijdragen met bestemming.

3. Verantwoordingsverklaring

Aan de jaarrekening is een zgn. verantwoordingsverklaring toegevoegd, een verantwoording met betrekking tot toezicht houden, besturen en uitvoeren, het zo efficiënt mogelijk besteden van het geld van donateurs en het optimaliseren van de omgang met belanghebbenden.

Kosten van eigen fondsenwerving

De stichting is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk van regelmatige vrijwillige bijdragen van leden, medestanders, sympathisanten, partnerorganisaties en andere donateurs. De totale kosten van fondsenwerving bedroegen over 2022 €13.299 (2021: €16.778 (2020: € 13.998;)). De kosten eigen fondsenwerving, uitgedrukt in procenten t.o.v. baten eigen fondsenwerving, bedroegen over 2022 5,55% (2021: 7,37%; 2020: 6,57%). Dit is ruim lager dan de CBF-norm van gemiddeld 25% over de laatste drie jaren. Het bestuur vindt een percentage van ongeveer 10% redelijk.

4. Code grensoverschrijdend gedrag

In december 2020 heeft het bestuur, na overleg met actieve leden, voor de werkzaamheden van ATD Vierde Wereld in Nederland een code grensoverschrijdend gedrag en een aparte kindercode vastgesteld. De kindercode is eerder door de Internationale beweging ATD Vierde Wereld opgesteld. Deze codes zullen regelmatig onder de aandacht van alle medewerkers wordt gebracht.

G. De exploitatie

1. Giften en overige bijdragen

Het totaal baten eigen fondsenwerving in 2022 € 119.687 was lager dan in 2021, maar nagenoeg gelijk aan wat was begroot. Wel waren door de uitgave van het boek "Recht op gezinsleven" de ontvangsten voor publicaties hoger dan in 2021.

De giften met bestemming waren ongeveer € 45.000 hoger dan begroot. De reden hiervoor is dat de vergoeding voor 2021 voor de uitleen van een medewerker aan de internationale organisatie in 2022 is ontvangen. Daarnaast was er een bijzondere gift van bijna €20.000 voor activiteiten 't Zwervel en onderhoud van de panden.

Het resultaat van de beleggingen was dit jaar zwaar negatief. Was er vorig jaar een positief resultaat van ongeveer €80.000, dit jaar was er was er een verlies van €115.000. Het bestuur is er zich van bewust dat de opbrengst van beleggingen over een langere periode bekeken moet worden. Het inschakelen van een vermogensbeheerder acht zij financieel gezien nog steeds een verstandige keus.

De overheidssubsidies betreffen de tegemoetkoming lage lonen en subsidie van de gemeente Heerlen voor de lokale groep.

De verdere details betreffende de bedragen aan giften, overige bijdragen en inkomsten zijn opgenomen in de cijfermatige toelichting van baten en lasten (zie onder 1.5).

2. Personeelskosten

De personeelskosten zijn opgenomen in bijlage 1.

Ten opzichte van de begroting zijn de personeelskosten ca. € 10.000 lager, omdat geen gebruik is gemaakt van het gereserveerde bedrag voor een nieuwe stagiaire of volontair. Er zijn nu twee werknemers van wie het inkomen is vastgesteld volgens het in de Internationale beweging ATD Vierde Wereld bekende principe van '*salarié solidaire*' en dat lijkt op dat van een volontair.

Het streven blijft om jonge mensen in de gelegenheid te stellen zich voor de beweging in te zetten. Dit kan impact hebben op de personeelskosten.

3. Vergelijking begroting 2022 met de werkelijke cijfers

In het algemeen bewogen de uitgaven van de activiteiten zich binnen de begrotingskaders.

Bij personeel is geen gebruik gemaakt van het begrote bedrag voor een stagiair of een volontair. Daarnaast waren er niet begrote uitgaven voor een gratificatie, voor mediation en voor een pensioenadvies. Daartegenover stonden niet begrote inkomsten voor verzuim wegens ziekte. Per saldo is er ongeveer 10.000 minder uitgegeven aan personeel dan was begroot.

Bij de gebouwen waren er in 2022 meer uitgaven dan bij het vaststellen van de begroting was voorzien. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 23.000 die nodig was voor de bekabeling op 't Zwervel en ook voor schilderwerk.

De uitgaven die vielen onder de kop Organisatie waren feitelijk ongeveer gelijk aan wat was begroot. In de begroting waren de kosten van effecten namelijk verdisconteerd in de geplande onttrekking van € 30.000 aan de beleggingen.

Het totaal van de uitgaven onder "Activiteiten in Nederland" was een 1.000 euro hoger dan begroot. Tegenover meer uitgaven voor jongerenactiviteiten, de ontmoetingsdag, en de boerderij, waren er lagere uitgaven dan begroot voor de lokale groepen, informatieactiviteiten en voor computerkasten

De ontvangsten waren € 36.000 hoger dan begroot, dat betrof vooral de giften met bestemming, die in par. G.1 zijn besproken. Dat was aanleiding om geen geld aan de beleggingen te onttrekken.

Het percentage van de administratieve kosten bedraagt in 2022: € 25.504, dat is 9,63% van de totale uitgaven (in 2021 was dat 9,81% en in 2020: 12,38%). Het bestuur meent dat het ten opzichte van vergelijkbare organisaties aan de lage kant is.

Bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vacatiegelden of andere vergoedingen. Onkosten, zoals reiskosten, worden op declaratiebasis vergoed

4. Vergoeding van de directie

In tegenstelling tot andere organisaties kent ATD Vierde Wereld geen kantoordirectie, maar een Nationaal Team dat eerder coördinatieteam werd genoemd. Sinds augustus 2020 bestaat het team uit vier actieve leden van de beweging: drie vrijwilligers ontvangen een vrijwilligersvergoeding c.q. op declaratiebasis vergoeding van gemaakte onkosten. Een lid van het team heeft een betaalde parttime functie volgens het beginsel van '*salarié solidaire*';

het inkomen is vergelijkbaar met dat van een volontair, rekening houdend met haar personele situatie.

De belangrijkste functies van het Nationaal Team zijn: aandacht voor mensen, de inzet van de actieve leden ondersteunen, het van onder op stimuleren van ideeën, initiatieven, acties en activiteiten in het belang van de allerarmsten, het bevorderen van samenwerking, het afstemmen met de prioriteiten van het geheel van de internationale beweging.

Het CBF heeft voor haar leden een 'Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties' opgesteld. Een aantal elementen van deze regeling kan in aanmerking genomen worden en op grond daarvan zou voor 2020 het jaarsalaris voor een fulltime lid van het Nationaal Team ongeveer € 88.000 mogen bedragen. Van de vier leden van het Nationaal Team ontvangt in 2022 één persoon een salaris dat op jaarbasis € 32.000 bedraagt.

5. Verhouding bestedingen en baten

In het jaar 2022 is de verhouding van bestedingen aan doelstelling en baten 89,1%. Hiermee komt het vijfjaar gemiddelde van bestedingen aan doelstelling en baten (2018 tot en met 2022) dit jaar uit op 86,8%.

6. Het exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat over 2022 is met € -126.170 zeer negatief.

Hier moet rekening gehouden worden met de gerealiseerde koersverschillen effecten van € 31.724- (verlies op verkochte beleggingen) en de ongerealiseerde koersverschillen effecten van € 78.417- (koersverlies niet verkochte beleggingen). Dat betekent dat het negatieve exploitatieresultaat vooral veroorzaakt wordt door het slechte resultaat van de beleggingen.

Van belang blijft de pragmatische manier van werken en de – extra - inzet van vele vrijwilligers waardoor kosten vaak lager uitvallen dan vooraf ingeschat.

7. Strategische overwegingen met betrekking tot de exploitatieresultaten

Voor 2022 verwacht het bestuur een tekort van € 20.698,-.

Er bestaat de mogelijkheid, zoals 2019 liet zien, dat er onverwachte grote giften komen. De werkelijkheid van de afgelopen paar jaar laat eveneens zien, dat deze minder vaak lijken voor te komen dan voor 10 jaar geleden. Dit betekent voor het bestuur dat er gebouwd moet worden aan een andere strategie. In overleg met financiële deskundigen van de internationale beweging is het doel van het bestuur om te werken aan een forse uitbreiding van het aantal kleine gevers, omdat hun bijdragen het meest stabiel zijn. Om nieuwe gevers te bereiken is eerst intern voorwerk nodig. Op bestuurlijk vlak is dat het vergroten van inzicht in fondsenwerving en welke mogelijkheden en problemen daarbij kunnen spelen. Dat proces loopt. Een ander proces is de vernieuwing van de beweging die in eerdere paragrafen staat beschreven. Een nieuw, maar realistisch elan zal niet alleen degenen die direct bij de beweging betrokken zijn inspireren, maar zal ook over kunnen slaan naar anderen en resulteren in nieuwe gevers. Deze "innerlijke vernieuwing" is gaande. Een belangrijke vraag blijft of er doelgroepen zijn die de beweging tot nu toe te weinig bereikt, maar die het doel van onze beweging wel kan aanspreken. Het is voor ons van groot belang dat we op bestaande bronnen kunnen blijven rekenen, maar dat wij daarnaast ons zicht verbreden. Dit is een proces van lange adem, wil het althans leiden tot stabiele inkomsten. De beweging in Nederland beschikt gelukkig over een vermogen dat ingezet kan worden, om de tekorten een aantal jaren op te vangen. Maar dan moeten we ook zover zijn dat we voldoende nieuwe inkomsten hebben weten te genereren.

Het bestuur acht dit mogelijk en verantwoord. Het houdt wel in dat de op het eerste gezicht riant lijkende vermogenspositie in werkelijkheid veel minder riant is en in de komende jaren,

ondanks de vele giften die we ontvangen, toch sterk zal verminderen. (Zie ook de toelichting op de reserves in paragraaf I.1).

Naast het bereiken van nieuwe gevers blijft het voortdurend zaak om kritisch te kijken naar de uitgaven, zonder dat dit ten koste gaat van de activiteiten en doelen van de beweging ATD Vierde Wereld.

Het bovenstaande betekent dat het bestuur als lange termijn doelstelling heeft jaarlijks een bescheiden positief resultaat te behalen.

H. De activa op de staat van bezittingen, schulden en het beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is afgestemd op de continuïteit van de beweging in Nederland en beoogt deze veilig te stellen. De beleggingen hebben een relatie met de continuïteitsreserve die hierna aan de orde komt. Eind 2008 is met betrekking tot de beleggingen een overstap gemaakt naar Sequoia Vermogensbeheer NV en zijn de middelen opnieuw belegd. Ons primaire doel is het kapitaal te behouden, secundair zo mogelijk inflatieverlies te compenseren. Pas op de derde plaats komt eventuele extra opbrengst. Dit betekent dat het bestuur had gekozen voor het meest defensieve beleggingsprofiel dat Sequoia kent. Dit hield in een pakket van beleggingen waar het risico over verschillende soorten effecten is verspreid met een beperkt aandelenpakket (10% tot maximaal 30%). In de loop van het verslagjaar is het beleid aangepast, met als belangrijkste reden dat we nu met lage rentes te maken hebben, maar het onzeker is hoe dat zich in de toekomst ontwikkelt. Om die reden is besloten de beleggingen in aandelen te verhogen tot 40%. Daarbij moet worden opgemerkt dat het gaat om aandelen in indexen, die in principe aan duurzaamheidscriteria voldoen.

Daarnaast hanteert de stichting de volgende nadere criteria: Niet beleggen in grondstoffen, valuta en junkbonden. Niet beleggen in bedrijven/organisaties die betrokken zijn bij wapenhandel of betrokken bij kinderarbeid. De stichting wil ook niet beleggen in bedrijven/organisaties die zich schuldig maken aan sociale uitsluiting. Voorts dient de financiële kwaliteit van de bedrijven/organisaties waarin wordt belegd steeds goed te zijn.

De beleggingen in met name obligaties kennen een zo geheten dakpanconstructie, opdat er regelmatig weer gelden vrij komen die zonder extra kosten kunnen worden gebruikt wanneer dat nodig is. Het bedrag op de spaarrekening behoort tot het belegd vermogen en blijft meetellen voor het defensieve profiel. Wanneer het bedrag op de spaarrekening daalt, zal het aandelenpakket worden aangepast om binnen de grens van 30% aandelen van het totale belegde vermogen te blijven.

Het bestuur overlegt minimaal tweemaal per jaar met Sequoia en heeft zo nodig tussendoor contact. Dit betekent een actief beheer van het vermogen. Zeker in de huidige economisch onzekere tijden vindt het bestuur dit van groot belang.

Het bestuur acht de overgang naar Sequoia nog steeds een verstandige keus.

I. De passiva op de staat van bezittingen en schulden

1. Continuïteitsreserve, reserve compensatie AOW-tekort, reserve gebouwen.

Wat zijn voor de stichting ATD Vierde Wereld wenselijke reserves?

Standaard is een continuïteitsreserve van 1 à 2 jaar om te kunnen blijven functioneren.

Bij ATD Vierde Wereld is er een bijzonderheid met het personeel. De vrijwilligers zijn een levenslang engagement aangegaan met de beweging, maar wel op basis van een minimumloon. Waar een andere organisatie het personeel kan inkrimpen wanneer het langdurig slecht gaat, is dit voor ons – voor wat de vrijwilligers betreft – geen optie.

De vraag is hoeveel reserves je hiervoor moet aanhouden. Een reserve waardoor het inkomen gegarandeerd is tot aan de AOW-leeftijd zou een irreëel hoge reserve vragen.

Een reserve voor 1 à 2 jaar legt veel risico's bij de volontairs, die – zeker wanneer ze langer bij de beweging werken, met haar specifieke aanpak en werkwijze die bij dit werk horen – niet gemakkelijk een andere baan kunnen vinden, wanneer de nood echt aan de man is.

We kennen sinds kort medewerkers die lijken op volontairs, de zogeheten 'salarie solidaire'. Het is onzeker in welke mate de kansen op de arbeidsmarkt gelijken op die van een gewone volontair. Maar het lijkt het bestuur verstandig er rekening mee te houden

Het bestuur acht het daarom wenselijk om een reserve te hebben waaruit vier jaar lang het loon van twee volontairs doorbetaald kan worden. De loonkosten voor de werkgever zijn per volontair op basis van minimumloon € 28.500 per jaar. Voor twee volontairs voor vier jaar is dat een bedrag van € 228.000. Wanneer er een nieuwe volontair komt, zal er een extra reserve bij komen.

Daarnaast is er de resterende continuïteitsreserve voor de overige uitgaven, deze zijn voor 2022 begroot op € 162.000,- zonder de lonen van twee volontairs c.q. salarés solidaires. Voor een continuïteitsreserve van twee jaar betekent dit een bijkomende reserve van € 324.000,-.

Reservering voor pensioentekort. Wegens langdurig verblijf in het buitenland in projecten van de Internationale beweging ATD Vierde Wereld hebben sommige van onze huidige volontairs een AOW-tekort. De stichting acht zich ook moreel aansprakelijk voor dit AOW-tekort opdat deze volontairs ook na hun pensionering een met het minimumloon vergelijkbaar inkomen hebben. De voorlopige inschatting is dat om dit tekort op te heffen een bedrag van ongeveer € 60.000 nodig is (de definitieve berekening moet nog volgen).

Gebouwen: Het beleid is de laatste jaren om alleen het hoogst noodzakelijke op te knappen. Dat betekent dat om de gebouwen weer up to date te maken er een ruim bedrag nodig is. Een bedrag van € 150.000 zou wenselijk zijn.

Alles bij elkaar opgeteld leidt dit tot een gewenste reserve van	
Continuïteitsreserve onderdeel lonen volontair en 'salarie solidaire'	€ 228.000
Eventueel nieuwe volontair	PM
Continuïteitsreserve overige uitgaven	€ 324.000
Reserve compensatie AOW-tekort	€ 60.000
Reserve gebouwen	<u>€ 150.000</u>
Dat betekent een voorlopig totaal van wenselijke reserves van	€ 762.000

Hiertegenover staan de beschikbare reserves van € 703.000.

De afgelopen jaren laten zien dat de inkomsten voor ca. 20% bestaan uit giften van minder dan € 250 (incl. verkoop wenskaarten/publicaties), voor ca. 10% uit opbrengst beleggingen, voor ca. 10% uit overige baten (waaronder verhuur). Het leeuwendeel, ca. 60%, komt echter van gevers van bedragen groter dan € 250. Dat is kwetsbaar, want wijzigingen in de omstandigheden van deze gevers kan voor de financiën van onze stichting grote gevolgen hebben.

Op zichzelf zijn deze inkomstenbronnen zo een pleidooi voor een ruime continuïteitsreserve.

Gelet op de wenselijke reserve en gelet op de beschikbare middelen bepaalt het bestuur de reserveringen als volgt

Continuïteitsreserve onderdeel lonen volontairs (3,5 jaar)	€ 199.500
overige uitgaven (2 jaar)	€ 324.000
Reserve compensatie AOW-tekort	€ 60.000
Reserve gebouwen	€ 150.000

Hiermee is de continuïteitsreserve voor de volontairs 3,5 jaar geworden.

2. De overige reserves

De overige reserves daalden van € 25.601 naar € 14.531.

3. Volontariaatsfonds

De stichting ATD Vierde Wereld Nederland heeft met een door de notaris ontworpen akte een 'Fonds op naam' voor het volontariaat opgericht: het volontariaatsfonds. Op 11 april 2011 werd dit door de voorzitter en penningmeester van de stichting bekrachtigd.

Het doel van dit fonds is: "het leveren van een financiële bijdrage aan het bestrijden van kosten van het volontariaat en zijn leden binnen en buiten Nederland (waaronder bijvoorbeeld kosten voor ziekte en andere onkosten of het bijdragen in kosten voor organisatie van (inter)nationale volontariaatsbijeenkomsten) en voor uitingen van solidariteit met het internationaal volontariaat."

Omdat zich liet aanzien dat er geen volontairs in Nederland beschikbaar waren voor het beheer van dit fonds, is de uitvoering van het fonds gedelegeerd aan het internationale volontariaat. De middelen van het fonds zijn daarom grotendeels naar het internationale volontariaat overgemaakt. De doelen van het fonds zijn ongewijzigd. Wat er nu feitelijk gebeurt is dat het fonds giften ontvangt. Haar uitgaven zijn het overdragen van deze giften aan het internationale volontariaat gevestigd in Frankrijk aan wie de uitvoering is gedelegeerd. Uit de notariële akte vloeit voort dat dit fonds wel wordt opgenomen in de jaarrekening. De inkomsten en uitgaven worden door de accountant beoordeeld en de beoordelingsverklaring betreft dus ook dit fonds.

4. Verplichtingen internationale beweging

De Internationale beweging ATD Vierde Wereld, eigenaar van het pand aan het Regentesseplein in Den Haag, heeft in 2004 voor vijf jaar de huur kwijtgescholden. De schenker heeft bepaald, dat de huurbedragen bij voorkeur bestemd moeten blijven voor het onderhoud van de gebouwen van de beweging in Nederland; maar ook andere belangrijke investeringen kunnen worden overwogen. In overleg met de administratie van de internationale beweging is afgesproken dat onze stichting verantwoordelijk is voor de kosten van het groot onderhoud en dat dit zo blijft tot een van beide partijen aangeeft dat verandering nodig is.

J. Werkzaamheden van het bestuur

Het bestuur van de stichting kwam in 2022 vier keer in vergadering bijeen, daarnaast waren er enkele aanvullende overleggen per video. Namens de heer B.P.C. Dabout, algemeen secretaris (Délégation générale) van de internationale beweging, nam dhr. B. Luyts van het Team Europa van de internationale beweging aan de vergaderingen deel.

Het bestuur stelde de jaarrekening vast en keurde de begroting goed. Regelmatig terugkerende onderwerpen waren de voortgang van de activiteiten van de beweging, de afwikkeling van enkele erfenissen/legaten, de stand van zaken van de financiën, de fondsenwerving, de stand van het onderhoud van de gebouwen, de stand van zaken met betrekking tot de beleggingen, personele kwesties en de samenwerking/relatie van het bestuur met het Nationaal Team en de internationale beweging.

Het bestuur is vooral in ondersteunende en (rand)voorwaardenscheppende zin betrokken bij de activiteiten van de beweging in Nederland en bestuurt op hoofdlijnen. Het wil zijn vaste medewerkers voldoende ondersteuning en zekerheid bieden om concreet inhoud te kunnen geven aan de doelstellingen zoals die geformuleerd zijn in de meerjarenplanning. Het waakt over het welzijn van zijn vaste medewerkers en allen die zich daadwerkelijk voor de beweging inzetten.

K. Vooruitzichten

De Vierde Wereldbeweging in Nederland zal naar buiten blijven treden met de visie en uitgangspunten van ATD Vierde Wereld als internationale mensenrechtenbeweging. In Nederland zal een speerpunt zijn het recht op gezinsleven (wat ook de titel is van het boek dat door onze beweging in 2022 is uitgebracht)

Het vergroten van het landelijk netwerk met en rond gezinnen in armoede en het vinden en binden van nieuwe vrienden en donateurs, blijft bij dit alles een wezenlijk aandachtspunt. Door de afwezigheid van fulltime volontairs, zullen taken en verantwoordelijkheden meer verspreid terecht komen bij (on)betaalde betrokkenen, waarmee we gaan werken aan nieuwe structuren en communicatie. Het Nationaal Team zet in eerste instantie in op het verder ontwikkelen van een PR-groep, een verbindingsgroep en kennisgroep met mensen uit het hele land, naast de verdere ondersteuning van de lokale groepen van actieve leden.

Een gezonde financiële en materiële situatie is en blijft een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland.

Het bestuur wil tenslotte blijven onderstrepen hoe wezenlijk de trouwe inzet van de actieve leden en de onderlinge solidariteit is voor het realiseren van haar doelstelling: *ertoe bijdragen schrijnende armoede de wereld uit te helpen.*

L. Goedkeuring jaarrekening 2022

Het bestuur heeft de jaarrekening 2022 van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland besproken in zijn vergadering van 1 april 2023.

Bij deze gelegenheid wil het bestuur zijn dankbaarheid uiten aan al diegenen die het afgelopen jaar in velerlei vormen ondersteuning aan de activiteiten van de stichting gaven.

Den Haag,
Namens het bestuur,

dhr. A.L.J. Flapper
penningmeester

dhr. L.N.D. Rijk
bestuurslid

w.g.

w.g.

JAARREKENING over 2022

1.1 BALANS PER 31 maart 2022

ACTIVA	1.4.1	2022	2021
Materiële vaste activa	1.4.1.2.	€ 29.496	€ 29.496
		€ 29.496	€ 29.496
Vorraden		€ 1.546	€ 1.207
Vorderingen en overlop. activa	1.4.1.3.	€ 46.269	€ 62.877
Effecten	1.4.1.4	€ 569.925	€ 683.815
Liquide middelen	1.4.1.5	€ 118.730	€ 132.961
		€ 736.470	€ 880.861
Totaal		€ 765.966	€ 910.357
PASSIVA	1.4.2		
Reserves en Fondsen	1.4.2.1		
Reserves	1.4.2.1.a		
Stichtingskapitaal		€ 45	€ 45
Bestemmingsreserve groot onderhoud		€ 100.000	€ 100.000
Continuïteitsreserve		€ 500.000	€ 500.000
Reserve waardeverschillen beleggingen		€ 57.407	€ 172.507
Overige reserves		€ 56.931	€ 84.882
Reserve activa doelstelling		€ 32.094	€ 32.094
		746.477	889.528
Schulden	1.4.2.2.		
Op korte termijn		€ 19.488	€ 20.829
		€ 19.488	€ 20.829
Totaal		€ 765.966	€ 910.357

JAARREKENING over 2022

1.1 BALANS PER 31 maart 2022

<u>ACTIVA</u>	1.4.1	2022	2021
Materiële vaste activa	1.4.1.2.	€ 29.496	€ 29.496
		€ 29.496	€ 29.496
Vorraden		€ 1.546	€ 1.207
Vorderingen en overlop. activa	1.4.1.3.	€ 3.869	€ 3.597
Effecten	1.4.1.4	€ 569.925	€ 683.815
Liquide middelen	1.4.1.5	€ 118.730	€ 132.961
		€ 694.070	€ 821.580
Totaal		€ 723.566	€ 851.076
<u>PASSIVA</u>	1.4.2		
Reserves en Fondsen	1.4.2.1		
Reserves	1.4.2.1.a		
Stichtingskapitaal		€ 45	€ 45
Bestemmingsreserve groot onderhoud		€ 100.000	€ 100.000
Continuïteitsreserve		€ 500.000	€ 500.000
Reserve waardeverschillen beleggingen		€ 57.407	€ 172.507
Overige reserves		€ 14.531	€ 25.601
Reserve activa doelstelling		€ 32.094	€ 32.094
		704.077	830.247
Schulden	1.4.2.2.		
Op korte termijn		€ 19.488	€ 20.829
		€ 19.488	€ 20.829
Totaal		€ 723.566	€ 851.076

1.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN		Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
1.2.1 Baten				
Baten				
Baten uit eigenfondsenwerving	1.5.1	€ 119.687	€ 119.500	€ 182.202
Baten met bestemming	1.5.2.	€ 119.734	€ 75.000	€ 45.331
Subsidie van overheden	1.5.3.	€ 6.855	€ 8.500	€ 6.218
Overige baten	1.5.5.	€ 7.465	€ 14.600	€ 9.557
Som der baten		€ 253.741	€ 217.600	€ 243.308
1.2.2 Bestedingen aan doelstellingen (voor specificaties en verdeling van de kosten naar bestemming zie bijlage 1)				
Activiteitenproject		€ 224.222	€ 206.111	€ 237.362
Ondersteuning internationale projecten		€ 1.785	€ 1.799	€ 1.892
Sub Totaal		€ 226.007	€ 207.910	€ 239.254
1.2.3. Kosten werving baten				
Eigen fondsen werving		€ 13.299	€ 14.069	€ 16.778
1.2.4 Kosten beheer en administratie				
Kosten beheer en Administratie		€ 25.504	€ 26.535	€ 27.838
Som der lasten		€ 264.811	€ 248.514	€ 283.870
1.2.5 Financiële baten en lasten				
Koersresultaat beleggingen / rente bank	1.5.4	€ 107.814-	€ 38.000-	€ 89.102
Kosten beleggingen		€ 7.286	€ 8.000	€ 8.026
Som Financiële baten en lasten		€ 115.100	€ 30.000-	€ 81.075-
Resultaat exploitatie		€ 126.170-	€ 914-	€ 40.513
Toevoegingen ontrekkingen aan :				
Bestemmingsfonds		€ -	-	€ -
Reserve activa doelstelling en bedrijfsvoering		€ -	-	€ -
Reserve waardeverschillen beleggingen		€ 115.100-	-	€ 81.075
Overige reserves (éénmalig)		€ -	-	€ -
Overige reserves		€ 11.070-	-	€ 39.352-
Totaal		€ 126.170-	-	€ 41.723

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

I. Algemeen

De jaarrekening is ingericht en opgesteld in overeenstemming met BW2 Titel 9 en RJKC2 kleine fondswervende organisaties. Alle bedragen zijn in gehele euro's.

De doelstelling van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland is vermeld in 4.0 : Doel en Aard van de Activiteiten

II Balans

1: Vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa heeft plaats tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen volgens de lineaire methode. Voor de aanschaffing gedurende het boekjaar vindt afschrijving tijdsevenredig plaats. De afschrijvingsperiode is gebaseerd op de verwachte levensduur van de activa. De geschatte levensduur van de activa bedraagt voor ;

--- Gebouwen	20 jaar
--- Auto	5 jaar
--- Inventaris	3 en 5 jaar

2: Beleggingen

De waardering van de beleggingen heeft plaats tegen de actuele beurs waarde per ultimo december 2022. De nog niet gerealiseerde waarde-verschillen worden verantwoord in de reserve waardeverschillen beleggingen.

3: Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor dubieuze vorderingen.

4: Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Gezien de kleine hoeveelheid is er geen voorziening gevormd.

5: Liquide middelen en kortlopende schulden

De liquide middelen en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

III Grondslagen bepaling van overschotten en tekorten

Het overschot of tekort wordt bepaald als het verschil tussen de Baten en de Bestedingen alsmede de bruto winst uit de verkoop van de artikelen, subsidies van overheden en baten uit beleggingen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben.

1: Baten

Binnen de baten uit eigen fondsenwerving worden de donaties, legaten, giften en verkoop goederen verantwoord.

De baten uit nalatenschap worden verantwoord in het jaar dat een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Bij de baten uit beleggingen wordt het bruto resultaat vermeld zonder aftrek van kosten.

2: Bestedingen

De kosten van de eigen organisatie worden toegerekend op basis van een realistische doorbelasting die is vastgesteld door het bestuur. Dit betreft met name het gebruik van het Landelijk Centrum in Den Haag, dat zowel gebruikt wordt voor administratie en beheer (Algemeen), voor Fondsenwerving en door het project Activiteiten. De huisvestingskosten zijn, conform de uitgebreide begroting, voor ¼ toegekend aan Algemeen, voor ¼ aan Fondsenwerving en voor ½ aan Activiteiten. Deze verhouding komt overeen met de verhouding van het aantal FTE's van deze verschillende projecten, waarbij het afgerond is naar kwarten.

Andere kleinere uitgavenposten op het Landelijk Centrum zoals kopieerkosten, kantoor-benodigdheden en porto worden verdeeld over de verschillende onderdelen van de verschillende projecten op basis van langjarige ervaring. Het gaat hier om minder dan 1,5% van de begroting. Dat bedrag is zo beperkt omdat grotere uitgaven als de portokosten van grote verzendingen, zoals van het Vierde Wereldblad, de Lidmaatschapsbrief e.d. direct bij de betreffende activiteit worden geboekt en vallen dus niet onder deze "realistische doorbelasting".

Daarnaast is er binnen het project Activiteiten sprake van een versleuteling van kopieerkosten, porto e.d. over subactiviteiten binnen het betreffende project.

3: Pensioen

De stichting ATD Vierde Wereld Nederland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die recht hebben op de pensioengerechtigde leeftijd op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

4: Valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

1.4 TOELICHTING OP DE BALANS**ACTIVA 1.4.1.****1.4.1.2. Materiële vaste activa
Mutaties 2022**

	Verkr prijs 01-01-22	Aanschaf- fingen	Desinvestering	Verkr prijs 31-12-22
Materiële vaste activa				
Terreinen - 't Zwervel	€ 29.496	€ -	€ -	€ 29.496
Het ontmoetingscentrum 't Zwervel te Wijhe	€ 240.735	€ -	€ -	€ 240.735
Balans per 31 december	€ 270.231	€ -	€ -	€ 270.231
	Stand per 01-01-22	Afschrij- vingen	Desinvestering	Stand per 31-12-22
Afschrijvingen				
Het ontmoetingscentrum 't Zwervel te Wijhe	€ 240.735	€ -	€ -	€ 240.735
Balans per 31 december	€ 240.735	€ -	€ -	€ 240.735
	Stand per 01-01-22			Stand per 31-12-22
Boekwaarde				
Terreinen - 't Zwervel	€ 29.496			€ 29.496
Balans per 31 december	€ 29.496			€ 29.496

1.4.1.3 Vorderingen

	2022	2021
Voorschotten / Vooruitbetaald	€ 3.869	€ 3.464
Subsidies	€ -	€ 133
Balans per 31 december	€ 3.869	€ 3.597

1.4.1.4.A Beleggingen per fonds

	2022	2021
Amundi MSCI EM Asia ETF (500 stuks)	€ 15.570	€ 18.724
Amundi MSCI World SRI ETF (435 stuks)	€ 31.655	€ 38.515
ESG MSCI USA UCITS ETF IC (630 stuks)	€ 23.153	€ 28.186
ETF DJ Stoxx 600 Food & Beverafege (175 stuks)	€ 26.027	€ -
iShares Digital Security ETF (1100 stuks)	€ -	€ 8.022
Lyxor MSCI World Info Techn (35 stuks)	€ 14.652	€ 43.496
Lyxor Stoxx Construction & Materials ETF (210 stuks)	€ -	€ 17.246
Lyxor World Water ESG Filtered (435 stuks)	€ 22.010	€ 26.536
SPDR S&P US Div Arist ESG ETF EUR (1220 stuks)	€ 23.329	€ -
UBS ETF EMU Soc Resp. (180 stuks)	€ 17.860	€ -
UBS MSCI USA SRI ETF (300 stuks)	€ -	€ 54.930
UBS MSCI World SRI ETF (250 stuks)	€ 26.625	€ 59.382
Wisdom Tree Cloud Comp ETF (155 stuks)	€ -	€ 7.030
Xtrackers MSCI Japan ESG ETF (1000 stuks)	€ 16.394	€ -
Global X Robotics & AI ETF (550 stuks)	€ 10.597	€ 17.453
iShares MSCI World Energy Sector ESG (3075 stuks)	€ 15.104	€ -
Alternative Bond Certificate (68000 stuks)	€ 62.973	€ 67.891
Amundi Euro Corp SRI ETF (1115 stuks)	€ 52.249	€ 60.480
Amundi Index US Corp SRI ETF EUR (870 stuks)	€ 42.861	€ 69.380
iShares JPM ESG USD EM Bond ETF (7700 stuks)	€ 34.588	€ 40.289
iShares Pfandbriefe ETF (375 stuks)	€ -	€ 39.311
Lyxor Euro Floating Rate Note ETF (550 stuks)	€ -	€ 37.133
iShares Treasury Bond 3-7Yr EUR (460 stuks)	€ 54.050	€ -
SPDR Barclays Convertible Bond ETF (1330 stuks)	€ 80.229	€ 49.808
Balans per 31 december	€ 569.925	€ 683.815

1.4.1.4. B beleggingen per risico groep

Zakelijke waarden	€ 242.975	€ 319.521
Vastrentende waarden	€ 326.950	€ 364.293
Balans per 31 december	€ 569.925	€ 683.815

1.4.1.5 Liquide middelen			
Binckbank	€	3.521	€ 4.620
Binckbank (dollarrekening)	€	697	€ 1.114
ING ZKL Spaarrekening	€	18.900	€ 18.900
ING rekening courant	€	48.563	€ 62.198
ING rekening courant (Bijzondere Acties)	€	752	€ 657
ING rekening courant Wijhe	€	29	€ 254
ING ATD Volontariaatsfonds	€	2.954	€ 1.747
ASN	€	43.252	€ 43.262
Kasgeld	€	62	€ 208
Balans per 31 december	€	118.730	€ 132.961

PASSIVA 1.4.2

		2022		2021
1.4.2.1 Verdeling Reserves en Fondsen				
Reserves	€	704.077	€	830.247
	€	-	€	-
Balans per 31 december	€	704.077	€	830.247
1.4.2.1.a Reserves				
Stichtingskapitaal	€	45	€	45
Balans per 31 december	€	45	€	45
Bestemmingsreserve groot onderhoud				
Saldo per 1 januari	€	100.000	€	100.000
Onttrekkingen boekjaar	€	-	€	-
Balans per 31 december	€	100.000	€	100.000
Continuïteitsreserve				
Saldo per 1 januari	€	500.000	€	500.000
Correctie i.v.m. bestuursbesluit	€	-	€	-
Balans per 31 december	€	500.000	€	500.000

De reserves zijn nodig om bij tegenvallende inkomsten voort te kunnen gaan met de activiteiten, voor het bieden van een reële rugdekking aan vrijwilligers die een levenslang engagement met de beweging zijn aangegaan (op minimumloon), voor groot onderhoud en voor compensatie pensioentekort (wegens langjarig verblijf in buitenland t.b.v. de beweging). De gewenste reserve is naar de mening van het bestuur € 800.000. Zie voor een uitgebreide toelichting paragraaf 1.1 van het bestuursverslag

Reserve waardeverschillen beleggingen				
Saldo per 1 januari	€	172.507	€	91.432
Mutatie boekjaar	€	115.100-	€	81.075
Balans per 31 december	€	57.407	€	172.507

Overige reserves				
Saldo per 1 januari	€	25.601	€	66.163
Mutatie boekjaar	€	11.070-	€	40.562-
Balans per 31 december	€	14.531	€	25.601

Reserve activa doelstelling

Dit is van het eigen vermogen vastgelegd in de materiële vaste activa (terreinen, gebouwen en voorraden) direct in gebruik van de bedrijfsvoering, zij kan daardoor niet meer voor andere doeleinden worden ingezet.

Saldo per 1 januari	€	32.094	€	32.094
Voorraad mutatie	€	-	€	-
Balans per 31 december	€	32.094	€	32.094

2022**2021**

1.4.2.2 Kortlopende schulden

	2022	2021
schulden		
Crediteuren	€ 3.360	€ 6.785
Loonbelasting en premies	€ 3.444	€ 1.403
Pensioenfonds	€ 872	€ 538
Accountant	€ 5.250	€ 6.050
Personeel inzake salarissen	€ 1.590	€ 108
Volontariaatsfonds	€ 2.954	€ 1.747
Vakantietoeslag	€ 2.019	€ 4.197
Kruisposten	€ -	€ -
Balans per 31 december	€ 19.488	€ 20.829
Totaal kortlopende schulden	€ 19.488	€ 20.829

Volontariaatsfonds

ATD Vierde Wereld wenst de ontvangsten van het in verleden gemelde bestemmingfonds Volontariaatsfonds afgescheiden te houden van haar overige bezittingen. Bij onderhandse acte getekend 20 maart/ 11 april 2011 is dit Fonds opgericht. Dit Fonds wordt beheerd door 2 personen aangewezen door ATD Vierde wereld.

	2022	2021
Het Verloop van dit volontariaats fonds :		
Saldo per 31 december:	€ 1.747	41.798
Ontvangen rechtstreeks op Volontariaatsfonds	€ 1.207	-
Uitgaven	€ -	(40.051)
Balans per 31 december	€ 2.954	1.747

1.5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN en LASTEN

		2022	2021
1.5.1	Baten uit eigen fondsenwerving	€ 119.687	€ 182.202
1.5.1.1.	Verkoop van artikelen (kaarten, publicaties en DvD's)		
	Netto omzet	€ 3.790	€ 2.262
	Kostprijs	€ 339	€ 508
	Bruto Winst	€ 4.129	€ 1.754
1.5.1.2.	Ontvangen giften		
	Giften	€ 58.462	€ 79.102
	Eigen Bijdrage	€ 1.541	€ 349
	Totaal	€ 60.002	€ 79.451
1.5.1.3.	Legaten en Schenkingen		
	Mevrouw C.J.H. in den Kleef	€ -	€ 12.822
	Mevrouw A.M. Ras-Linnemeij	€ -	€ 49.081
	Mevrouw E.J. Piron	€ -	€ 18.851
	Mevrouw H.M.P.H. Custers	€ 30.152	€ -
	Mevrouw A.M. Ras-Linnemeij	€ 7.587	€ -
	Totaal	€ 37.740	€ 80.754
1.5.1.4.	Overige baten fondswerving		
	Vakantiegeldbrieven	€ 7.550	€ 9.058
	Lidmaatschapsactie	€ 8.257	€ 9.622
	Totaal	€ 15.807	€ 18.680
1.5.1.5.	Collecten		
	Collecten	€ 2.009	€ 1.563
1.5.2	Giften		
	Bestemmingsgiften	€ 119.734	€ 45.331
	Groot Onderhoud Gebouwen	€ -	€ -
	Totaal	€ 119.734	€ 45.331
1.5.3.	Subsidies		
	Teruggave energiebelasting	€ 3.716	€ 3.196
	Overheid	€ 3.139	€ 3.022
	Totaal	€ 6.855	€ 6.218
1.5.4	Beleggingen		
	Rente bank	€ 8-	€ 15-
	Rente obligaties en dividend	€ 2.335	€ 2.089
	Gerealiseerde Koersverschillen Effecten	€ 31.724-	€ 15.887
	Ongerealiseerde Koersverschillen Effecten	€ 78.417-	€ 71.140
	Totaal	€ 107.814-	€ 89.102
1.5.5	Overige baten		
	Huurbaten	€ 7.200	€ 8.700
	Overige	€ 265	€ 857
	Totaal	€ 7.465	€ 9.557

2.0 NADERE SPECIFICATIES van de BATEN en LASTEN**2.1 Bestedingen doelstelling in Nederland**

Bestedingen aan doelstelling	€	226.007	€	239.254
Ondersteuning internationale projecten	€	1.785	€	1.892
Lokale bestedingen	€	224.222	€	237.362

2.2	Percentages	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
	Kosten eigen fondsenwerving tov baten eigen fondsenwerving	5,55%	7,23%	7,37%
	Kosten beheer en administratie tov totale lasten	9,63%	10,68%	9,81%
	Besteed aan de doelstelling tov totale baten	89,1%	95,5%	98,3%

2.3 Toelichting personeelskosten

Lonen en salarissen	€	88.673	€	87.122	€	96.095
Sociale lasten	€	13.951	€	14.007	€	15.220
Pensioenlasten	€	5.492	€	4.893	€	5.242
Vergoeding stagiaires	€	-	€	10.000	€	-
Overige personeelskosten	€	6.170	€	7.236	€	7.167
Totaal	€	114.286	€	123.258	€	123.724

2.4 FTE's

Het gemiddelde aantal FTE's in 2022 bedroeg :3,37 per 31 december (In 2021 :3,37)

2.5. Vergelijking begroting 2022 met de werkelijke cijfers

In het algemeen bewogen de uitgaven van de activiteiten zich binnen de begrotingskaders. Bij personeel is geen gebruik gemaakt van het begrote bedrag voor een stagiair of een volontair. Daarnaast waren er niet begrote uitgaven voor een gratificatie, voor mediation en voor een pensioenadvies. Daartegenover stonden niet begrote inkomsten voor verzuim wegens ziekte. Per saldo is er ongeveer 10.000 minder uitgegeven aan personeel dan was begroot.

Bij de gebouwen waren er in 2022 meer uitgaven dan bij het vaststellen van de begroting was voorzien. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 23.000 die nodig was voor de bekabeling op 't Zwervel en ook voor schilderwerk.

De uitgaven die vielen onder de kop Organisatie waren feitelijk ongeveer gelijk aan wat was begroot. In de begroting waren de kosten van effecten namelijk verdisconteerd in de geplande onttrekking van € 30.000 aan de beleggingen.

Het totaal van de uitgaven onder "Activiteiten in Nederland" was een 1.000 euro hoger dan begroot. Tegenover meer uitgaven voor jongerenactiviteiten, de ontmoetingsdag, en de boerderij, waren er lagere uitgaven dan begroot voor de lokale groepen, informatieactiviteiten en voor computerkosten

De ontvangsten waren € 36.000 hoger dan begroot, dat betrof vooral de giften met bestemming, die in par. G.1 zijn besproken. Dat was aanleiding om geen geld aan de beleggingen te onttrekken.

Het percentage van de administratieve kosten bedraagt in 2022: € 25.504, dat is 9,63% van de totale uitgaven (in 2021 was dat 9,81% en in 2020: 12,38%). Het bestuur meent dat het ten opzichte van vergelijkbare organisaties aan de lage kant is.

Bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vacatiegelden of andere vergoedingen. Onkosten, zoals reiskosten, worden op declaratiebasis vergoed

3.0 Niet uit de Balans blijkende verplichtingen

Er is een latente verplichting voor Nederlandse Volontaires die een periode in het buitenland hebben gewerkt. Deze morele verplichting is niet in rechte afdwingbaar. Er is nader onderzoek gaande.

4.0 DOEL en AARD van de Activiteiten

DOELSTELLINGEN VAN DE STICHTING (Art. 3 van de Statuten)

Lid 1 De stichting heeft ten doel:

- a. Het nemen en steunen van initiatieven die beogen al hetgeen het leven, de persoon en het gedachtegoed van Père Joseph Wresinski betreft levend te houden en bijgevolg:
- b. Het opsporen van en de strijd tegen de maatschappelijke en culturele buitensluiting van mensen, in het bijzonder de meest ernstige vormen daarvan.
- c. Het bijeenbrengen van de armsten en meest uitgeslotenen in een maatschappelijke stroming, de Vierde Wereld, waarin de armsten met hun bondgenoten (leden van het internationaal volontariaat en medestanders) samen strijden voor een samenleving zonder extreme armoede en maatschappelijke uitsluiting.
- d. Het vertegenwoordigen van de uitgeslotenen en de verdediging van hun rechten, voor zover en tot zolang zij daar zelf niet toe in staat zijn. Oogmerk is hen ten spoedigste zelf daartoe in staat te stellen.
- e. De volle ontplooiing en participatie van die personen en bevolkingsgroepen, welke het meest misdeeld zijn in de samenleving die hen omgeeft, en wel door middel van daadwerkelijke actie en van wetenschappelijk onderzoek

Lid 2 De stichting tracht haar doel te bereiken door:

- a. Het oprichten, resp. het bevorderen van de oprichting van instellingen die bijdrage tot de oplossing en het verdwijnen van maatschappelijke en culturele uitsluiting.

De stichting richt onder andere op:

- teams van volontairs, behorend tot het internationaal volontariaat van de beweging, gespecialiseerd in het werk te midden van ten achtergestelde en behoeftige milieus;
  - teams van volontairs, behorend tot het internationaal volontariaat van de beweging, gespecialiseerd in wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot armoede en uitsluiting;
  - groepen van medewerkers die de doelstelling van ATD- Vierde Wereld in eigen dorp, stad of regio naar vermogen steunen;
- b. Een nauwe samenwerking met ATD Vierde Wereld-organisaties in andere landen en met name in het kader van de "Internationale Beweging ATD Vierde Wereld".
  - c. In de meest geschikte vormen samen te werken met of steun te verlenen aan alle instellingen en organisaties, nationale of internationale, openbare of particuliere, welke kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van haar doel.
  - d. In het bijzonder, rechtstreeks of met medewerking van iedere natuurlijke of rechtspersoon, welke haar beginselen onderschrijft, ATD- Vierde Wereld Nederland te verzekeren van samenwerking met de hierop gerichte instellingen en organisaties, waarvan de middelen zullen worden aangewend voor duurzame verwezenlijking van haar doel.
  - e. De publieke opinie waakzaam te maken en algemene belangstelling te doen ontstaan voor de situatie van de maatschappelijke en culturele buitensluiting en voor de middelen die ter bestrijding daarvan kunnen worden aangewend, in het bijzonder door middel van het verspreiden van de door haar verworven kennis op dit gebied.

1.6 Bijlage 1*Specificatie en verdeling van kosten naar bestemming*

Bestemming Lasten	Doelstelling Activiteiten	Werving		Kosten Beleggingen	Beheer en administratie Algemeen	Totaal 2022	Begroot 2022	Totaal 2021
		Ondersteuning Internationale projecten	Eigen Fondsen werving					
Personeelskosten	102.513	1.785	9.987	-	-	114.286	123.258	123.725
Huisvestingskosten	72.631	-	2.681	8	2.701	78.021	49.888	94.960
Kantoor- en algemene kosten	4.817	-	631	-	22.803	28.251	31.940	28.150
Afschrijving	-	-	-	-	-	-	-	-
Specifieke kosten activiteiten/gift	44.261	-	-	-	-	44.261	43.428	35.825
Totaal	224.222	1.785	13.299	8	25.504	264.819	248.514	282.660

Bijlage 2

VERANTWOORDINGSVERKLARING 2022 VAN STICHTING ATD VIERDE WERELD NEDERLAND

Het bestuur van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland, hierna ook te noemen “de beweging”, verklaart

1. met betrekking tot de scheiding tussen de functies “toezicht houden” en “uitvoering”

dat de uitgangspunten voor de vitale en formele structuur van de internationale beweging ATD Vierde Wereld in Nederland, hun functioneren en onderlinge relatie en de verhouding met het algemeen secretariaat en de afvaardiging voor de regio Europa van de internationale beweging ATD Vierde Wereld zijn vastgelegd in een werkdocument van september 2008, dat het uitgangs- en vertrekpunt vormt voor de relatie en taakverdeling tussen bestuur en het Nationaal Team, en die van bestuur en de internationale beweging.

dat conform het daarin gestelde het bestuur de juridische, financiële en publieke voorwaarden moet scheppen om de vitale structuur, waarin de uitvoering plaatsvindt, te ondersteunen en in stand te houden.

dat er sprake is van een regelmatig overleg tussen het Nationaal Team en het bestuur teneinde een goede afstemming tussen de formele en de vitale structuur te waarborgen en fricties te voorkomen resp. tot een minimum te beperken.

dat minimaal één lid van het Nationaal Team aanwezig is tijdens de bestuursvergaderingen, om een toelichting te geven op het verloop van de activiteiten, die plaatsvinden in de vitale structuur, als ook op andere agendapunten de inzichten en ervaringen van het Nationale Team in de gedachte-uitwisseling in te brengen.

2. met betrekking tot de optimalisatie van de effectiviteit en de efficiency van de bestedingen

dat er in 2022 in iedere bestuursvergadering, en wel aan de hand van een door het administratiekantoor in overleg met de penningmeester opgemaakte tussenbalans, is stil gestaan bij en gekeken naar de stand van het al dan niet in de pas lopen van de inkomsten en uitgaven en de mate waarin activiteiten hebben bijgedragen aan de hoofddoelstellingen.

dat het bestuur er in de tweede helft van 2008 voor heeft gekozen de destijds bij Van Lanschot Chabot belegde gelden voortaan (actiever) te laten beheren en wel door Sequoia Vermogensbeheer middels een laag risicoprofiel. Het primaire doel hierbij is behoud van het kapitaal, met als secundaire doel inflatieverlies zo mogelijk te compenseren. Pas op de derde plaats komt een eventuele extra opbrengst. Dit heeft in 2022 geleid tot een negatief resultaat. Het bestuur beseft dat het nut van beleggen gezien moet worden over een langere periode. En over een langere periode gezien blijft het resultaat beter dan via een spaarrekening zou zijn behaald.

3. met betrekking tot de optimalisatie van de omgang met belanghebbenden

dat onder belanghebbenden in de zin van het functioneren van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland in de eerste plaats worden verstaan de personen en gezinnen, betrokken bij de activiteiten van de beweging, die zelf armoede van dichtbij ervaren;

dat telkenjare door bestuur en Nationaal Team een jaarvergadering wordt geïnitieerd, tijdens welke het bestuur en het team, dat de activiteiten van de beweging in Nederland coördineert, rekening en verantwoording afleggen van de uitgaven en inkomsten, zoals tot uitdrukking gebracht in de jaarrekening betreffende het achterliggende begrotingsjaar. Ook komt daar de ondernomen en toekomstige actie aan de orde. In 2022 is er wel een bijeenkomst geweest met het Nationaal Team en leden van het bestuur over de gang van zaken en de te ondernemen activiteiten. Besloten is toen om bij een volgende bijeenkomst in 2023 het werk van het bestuur zelf meer centraal te stellen.

dat er (ook) in 2022 bij de diverse activiteiten van de beweging in Nederland overleg en afstemming heeft plaatsgevonden met name met de mensen, die actief betrokken zijn bij deze activiteiten, en meer specifiek met degenen onder hen, die (langdurige) armoede van dichtbij kennen.

dat donateurs, ingeval van een grotere gift, consequent, zo mogelijk binnen een maand, via een brief zijn geïnformeerd over actuele activiteiten binnen de beweging. Donateurs ontvangen desgevraagd een jaarverslag en/of een recent exemplaar van het blad "Vierde Wereld", dat vier keer per jaar verschijnt. Op deze manier wordt getracht een goed contact met (ook) donateurs in stand te houden en relevante informatie te verschaffen van activiteiten en ontwikkelingen binnen de beweging.

4. met betrekking tot de functiescheiding tussen bestuur en Nationaal Team

dat aan het principe van functiescheiding tussen uitvoeren, besturen en toezicht invulling is gegeven conform het gestelde in de statuten, nader uitgewerkt in het werkdocument "Uitgangspunten voor de vitale en formele structuur van de internationale beweging ATD Vierde Wereld in Nederland, hun functioneren en onderlinge relatie en de verhouding met het algemeen secretariaat en het team Europa van de internationale beweging ATD Vierde Wereld" van september 2008;

dat de leden van het Nationaal Team in de gelegenheid zijn gesteld de bestuursvergaderingen bij te wonen en een toelichting te geven op de activiteiten binnen de vitale structuur, van welke gelegenheid zij consequent gebruik hebben gemaakt;

dat het bestuur op hoofdlijnen en op afstand functioneert, met dien verstande, dat er in de gevallen, dat dit nodig wordt geacht, overleg en afstemming plaatsvindt met het Nationaal Team en indien nodig met Team Europa of het Algemeen Secretariaat van de internationale beweging, met de intentie, dat de activiteiten genoemd in de meerjarenplanning zoveel mogelijk doorgang kunnen vinden resp. dat er, waar/wanneer dat gewenst is, temporisering plaatsvindt.

Den Haag,
Namens het bestuur,

dhr. A.L.J. Flapper
penningmeester

w.g.

dhr. L.N.D. Rijk
bestuurslid

w.g.

Bijlage 3 **Jaarplanning 2023**

januari		
		Nieuwjaarsborrel vr/za Kennisdelen praktijk en beleid
februari		
22		Teambuilding Wenen - jongeren
maart		
4 en 5	za/zo	Jaarvergadering voor leden
10 en 11	vr/za	Ontdekkingsweekend Méry
		NLDoet: Klus- en vormingsweekend
april		
14-16		Vwdialoog met externen Bestuursleden van landen Europa
mei		
17 t/m 21		Verbindingsgroep programmatie Catholic Workers
juni		
17 en 18		Klus- en vormingsweekend Ontdekkingsweekend Méry
juli		
22 juli – 20 aug	vr/za	Kennisdelen praktijk en beleid iedereen schoolvakantie
Zomergroep 2022?		Paden aanleggen rolstoelvriendelijk
aug		
22 juli – 20 aug		iedereen schoolvakantie Jongerenkamp?
sept		
9 of 16	za	Verbindingsgroep programmatie Ontmoetingsdag (of in de zomer?)
okt		
17	di	Werelddag Verzet tegen armoede
nov		

Bijlage 4**Begroting 2023**

FONDSENWERVING

Baten uit eigen fondsenwerving

Giften en bijdragen	60.500
Giften met bestemming	28.000
Legaten	40.000
Lidmaatschappen int. Beweging	9.000
Vakantiegeldbrieven	10.000

Totaal baten eigen fondsenwerving **147.500**

kosten eigen fondsenwerving 14.086

In % van baten eigen fondsenwerving 0,095498

Verkopen publicaties en wenskaarten

Resultaat verkopen publicaties	2.500
Resultaat verkopen wenskaarten	3.500
Totaal resultaat verkopen	6.000

Resultaat eigen fondsenwerving **139.414**

Rentebaten en resultaat beleggingen	30.000
Overheidssubsidies	6.000
Overige baten en lasten	11.100
Totaal beschikbaar voor de doelstelling	186.514

BESTEDINGEN AAN DOELSTELLINGEN

Activiteiten in Nederland 180.092

Ondersteuning internationale projecten 1.799

Administratie en beheer 25.321

Totaal benodigd voor de doelstelling **207.212**

Resultaat **-20.698**

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting ATD Vierde Wereld Nederland

Onze conclusie

Wij hebben de in dit rapport opgenomen gewaarmerkte jaarrekening van Stichting ATD Vierde Wereld Nederland te Den Haag over 2022 beoordeeld.

Op grond van onze beoordeling hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de in dit rapport opgenomen jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ATD Vierde Wereld Nederland per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Deze jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2022;
- ▶ de staat van baten en lasten over 2022; en
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening.'

Wij zijn onafhankelijk van Stichting ATD Vierde Wereld Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, hoofdstuk C2 kleine fondswervende organisaties (RJk C2). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordelingsopdracht is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400.

Onze beoordeling bestond onder andere uit:

- ▶ het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om gebieden in de jaarrekening te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fouten of fraude, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van werkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de administratieve systemen en administratie van de entiteit en het overwegen of deze gegevens opleveren die adequaat zijn voor het doel van het uitvoeren van cijferanalyses;
- ▶ het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de entiteit;
- ▶ het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de jaarrekening;
- ▶ het verkrijgen van assurance-informatie dat de jaarrekening overeenstemt met of aansluit op de onderliggende administratie van de entiteit;
- ▶ het evalueren van de verkregen assurance-informatie;
- ▶ het overwegen van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren of de door het bestuur gemaakte schattingen redelijk lijken;
- ▶ het overwegen van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het overwegen of de jaarrekening, inclusief de gerelateerde toelichtingen, een getrouw beeld lijkt te geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Den Haag, 13 juni 2023

BDO Accountancy, Tax & Legal B.V.
namens deze,

w.g. drs. S.J.L. den Ouden RA
